

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ความภาคภูมิใจในประวัติความเป็นมาของตน ของครอบครัวตลอดจนถึงที่บรรพบุรุษของตนได้สร้างสมและถ่ายทอดไว้แก่อนุชนรุ่นหลังเป็นพลังผลักดันให้มนุษย์ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า และเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีจุดหมาย กล่าวคือ มนุษย์เราจะมีความรักในท้องถิ่นของตนและปรารถนาจะให้ท้องถิ่นของตนเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ทาง ดังที่บรรพบุรุษได้กระทำมาแล้ว ดังนั้นการสอนให้รู้และเข้าใจเรื่องราวในอดีตของท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่น เพราะคนในท้องถิ่นต่าง ๆ โดยทั่วไปนั้นจะมีความรู้สึกผูกพันกับชุมชนท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่มากพอสมควรอยู่แล้ว และสนใจที่จะได้เรียนรู้ถึงความเป็นมาในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่การเกิดชุมชนโบราณและความเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน หรืออาจจะสนใจเรียนรู้ในเรื่องราวเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ แต่ข้อจำกัดในการศึกษาท้องถิ่นด้วยตนเองของแต่ละคนโดยทั่วไปนั้น คือ การขาดความรู้ในวิธีการที่จะศึกษาประวัติศาสตร์อย่างมีแบบแผนถูกต้อง รวมถึงการไม่รู้วิธีการที่จะเลือกสรรว่าควรจะเริ่มค้นศึกษาเรื่องใดบ้างที่มีความสำคัญ จึงจะเกิดประโยชน์และเป็นรากฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ด้วยข้อจำกัดนี้ผู้ที่สนใจในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจึงควรได้รับการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการที่จะศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอย่างถูกต้องรวมทั้งการฝึกฝนทักษะในการศึกษาด้วยตนเองจนเป็นพื้นฐานในการนำความรู้และทักษะนั้นไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น คือ เรื่องราวของชุมชนท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ เมื่อเปรียบเทียบกับประวัติศาสตร์ทั้งหมด ประวัติศาสตร์อีสาน ประวัติศาสตร์ลานนาไทย ประวัติศาสตร์ลพบุรีก็เป็นประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของประวัติศาสตร์ประเทศไทย หรือเมื่อแบ่งย่อย ๆ ออกไปอีกระดับหนึ่ง ประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน ประวัติศาสตร์ของตำบลก็เป็น

ส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์อำเภอ และประวัติศาสตร์ของจังหวัดตามลำดับ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจึงเป็นประวัติศาสตร์ระดับชั้นมูลฐานที่สำคัญ เพราะชุมชนท้องถิ่น เป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้นที่สะสมรดกแห่งอดีตของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ใวนานนับปี เป็นจำนวนมาก และเมื่อรวมเอาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของหลายท้องถิ่นเข้าด้วยกันก็จะเป็นรากฐานที่สำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศและของโลกได้

การศึกษาประวัติศาสตร์นั้นเท่ากับเป็นความพยายามที่จะทำความรู้จักกับตนเอง เพราะประวัติศาสตร์เป็นเรื่องราวเหตุการณ์ทุกด้านที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจะช่วยให้คุณในท้องถิ่นรู้จักตนเองดีขึ้น เกิดความสำนึกในสภาพอันแท้จริงของปัญหาและสามารถแสวงหาแนวทาง หรือสร้างความร่วมมือในการขจัดปัญหาในท้องถิ่นของตนให้ลุล่วงไปได้

การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในสถาบันการฝึกหัดครูก่อนปีพุทธศักราช 2524 ส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนสอดแทรกในเนื้อหารายวิชาประวัติศาสตร์ไทย และรายวิชาอื่นที่ใกล้เคียงกันเมื่อมีการกล่าวถึงเรื่องราวเฉพาะของท้องถิ่นนั้นยังไม่มีมีการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยตรง ต่อมาตามหลักสูตรการฝึกหัดครูพุทธศักราช 2524 ได้กำหนดขอบข่ายการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นระดับปริญญาตรีไว้ว่า "ให้ศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นสมัยต่าง ๆ รวมทั้งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ อิทธิพลของอารยธรรมต่าง ๆ ที่มีต่อท้องถิ่น โดยจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของสถาบันการศึกษา" (กรมการฝึกหัดครู 2525 : 153)

หลักสูตรสภาการฝึกหัดครูจึงมีความมุ่งหมายให้จัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวทุกด้านที่ปรากฏในท้องถิ่นนั้นตามความเหมาะสมให้ได้เรียนรู้เพื่อเป็นการปลูกฝังความรัก ความภูมิใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของในมรดกทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและเพื่อการสร้างความสำเร็จในสังคมมนุษย์ ดังที่ปรากฏในจุดมุ่งหมายข้อที่ 9 ว่า "ให้เป็นผู้เห็นคุณค่าในการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมความเข้าใจอันดีในวัฒนธรรมของชนหมู่อื่น และชาติอื่น" (กรมการฝึกหัดครู 2525 : 2)

เพื่อสนับสนุนให้การเรียนการสอนสามารถพัฒนาและส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ในท้องถิ่นกว้างขวางมากขึ้น จึงปรากฏว่าในหลักสูตรเดียวกันได้กำหนดให้มีการเรียนการสอน รายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เช่น ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น ภาษาถิ่น คติชนวิทยา วรรณกรรม ท้องถิ่น ศิลปะพื้นฐาน นาฏศิลป์พื้นเมือง และรายวิชาการศึกษา เอกสารและหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ความพยายามของหลักสูตรช่วยให้การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมีความหมายเด่นชัดขึ้น ได้หลักฐานทางประวัติศาสตร์หลายด้านที่ปรากฏเกี่ยวกับท้องถิ่นมา ประกอบการพิจารณาตามวิธีการทางประวัติศาสตร์จนสามารถสรุปวิเคราะห์ข้อเท็จจริงให้ได้ ความเป็นจริงที่ยอมรับได้มากที่สุด

การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ถูกต้องให้แก่นักศึกษา จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจลักษณะธรรมชาติของวิชา คุณค่าความสำคัญของข้อเท็จจริงและ หลักฐาน ตลอดจนวิธีการเรียนที่สร้างทักษะจนสามารถนำไปใช้ได้อย่างแท้จริง ดังที่ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2525 : 95-96) กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ไว้ว่า "การสอนประวัติศาสตร์ในประเทศไทยมักจะทำให้ความสำคัญแก่นเนื้อหา วิชาต่ออย่างเดียว..... แท้จริงหัวใจของการสอนประวัติศาสตร์มิใช่ตัวเนื้อหาแต่เป็นเรื่อง ของหลักฐาน..... และการสอนประวัติศาสตร์ที่ให้ความสำคัญแก่นหลักฐานเท่านั้นที่วิชา ประวัติศาสตร์จะมีความหมายแก่ชีวิตผู้เรียนได้จริง ๆ"

การเรียนการสอนประวัติศาสตร์ที่เน้นความสำคัญของหลักฐานเป็นความพยายาม ที่จะทำความเข้าใจต่อหลักฐาน ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนสามารถสรุปวิเคราะห์เป็นเนื้อหา ข้อเท็จจริงขึ้นมาได้ การเรียนการสอนที่มุ่งฝึกทักษะ การใช้วิธีการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอน จะต้องทำให้ผู้เรียนรู้ว่า เขาจะทำอะไรกับหลักฐานนั้นจึงจะได้ความรู้ออกมา ดังที่ พิบูลศรี วาสนสมลิตธิ (2525 : 53) กล่าวถึงบทบาทความรับผิดชอบประการแรกใน การสอนของครูสังคมศึกษาไว้ว่า "คือการสอนให้นักเรียนรู้วิธีการศึกษา รู้วิธีการแสวงหา ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และใช้ความรู้นั้นเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่างมีเหตุผล" การฝึกฝนให้นักศึกษาครูเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้จึง เป็นความสำคัญที่ผู้สอนจะต้องพยายามพัฒนาให้เกิดขึ้นให้ได้และอย่างถูกต้อง ดังที่ ซี พี ฮิล

(C.P.Hill 1970 : 31) กล่าวว่า "การสอนที่ถูกต้องจะช่วยให้เด็กสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้" ในการสอนที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากผู้สอนจะต้องมีความรู้ในกระบวนการของวิธีการศึกษาแล้วยังจะต้องเข้าใจถึงลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา หลักสูตร และวัตถุประสงค์ของการสอนเป็นอย่างดีด้วย จึงจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกันได้ทั้งกระบวนการ

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้ถูกต้องด้วยการฝึกฝนทักษะ ให้สามารถนำวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมไปใช้ได้โดยเน้นให้เห็นความพยายามของคนในท้องถิ่น ในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่สุด ผลจากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจะทำให้ได้เรียนรู้ถึงโลกทัศน์หรือความคิดของคนนอกเหนือไปจากการเรียนรู้เหตุการณ์ หรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เท่าที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเรื่องราวมนุษย์ได้ทุกด้าน เป็นการศึกษาโดยมองจากอดีตเพื่อเข้าใจปัจจุบันและเตรียมตัวสำหรับอนาคตอันเหมาะสม

บทบาทของครู เป็นครูในปัจจุบันไม่เพียงแต่จะทำหน้าที่สอนในสถาบันการศึกษาเท่านั้น หากแต่ครูจะต้องออกไปมีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาท้องถิ่นด้วย ครูเป็นบุคคลที่ชุมชนท้องถิ่นให้การยอมรับย่อมสามารถจะเป็นผู้นำในการเผยแพร่และนำประชาชนให้รู้จักและยอมรับคุณค่าของการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตน และรู้วิธีการจนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ บทบาทของครูเช่นนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างความรู้ ความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่นแล้วยังนับเป็นการพัฒนายกระดับความเจริญของท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย

วิทยาลัยครู เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาของท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือการส่งเสริม สนับสนุนงานทางด้านวิชาการ การศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการต่อสังคมชุมชน ดังนั้นการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ และสามารถทำการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ด้วยตนเองได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งของงานที่วิทยาลัยครูจะต้องกระทำ

ข้อจำกัดของการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนั้นเป็นเพราะเดิมไม่มีหลักสูตรที่แน่นอนสำหรับรายวิชานี้ การสอนเรื่องของท้องถิ่นจึงต้องสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาใกล้เคียง การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมามักจะเป็นลักษณะงานของนักประวัติศาสตร์สมัครเล่น หรือผู้ที่มีความสนใจจะศึกษาเป็นพิเศษเฉพาะงาน เช่น นักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี และจากประสบการณ์ของผู้สอนประวัติศาสตร์พบว่า นักศึกษาคูให้ความสนใจต่อประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตน และอยากจะเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นการกำหนดให้มีรายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในหลักสูตร จึงเป็นการกระตุ้นให้สามารถทำการเรียนการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ผู้เรียนจะให้ความสนใจต่อการเรียนมากขึ้น เพราะเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา มีการวัดและประเมินผลการเรียนรองรับ

เนื่องจากผู้วิจัยทำการสอนวิชาประวัติศาสตร์อยู่ในวิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี อันเป็นจังหวัดที่มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน และสหวิทยาลัยศรีอยุธยาที่ประกอบด้วยวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนในจังหวัดที่มีความสำคัญและปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์อยู่มาก ซึ่งสามารถที่จะส่งเสริมให้ทำการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามหลักสูตรสภาการศึกษาฝึกหัดครูยังไม่ปรากฏมีผู้ใดทำ ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าถ้าได้มีการวิจัยถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยาแล้ว ผลการวิจัยที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถผลิตนักศึกษาครูให้เกิดความรู้จนสามารถนำไปศึกษาค้นคว้าต่อหรือเผยแพร่ต่อไปได้ ให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ค้นคว้า เรื่องราวในท้องถิ่นของตนและเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ยิ่งกว่านั้นวิทยาลัยครูซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ผลิตครูประวัติศาสตร์แล้ว ยังจะได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการของท้องถิ่น โดยการรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไว้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ต่อไป

ด้วยหลักการ และเหตุผลความสำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา"

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในสหวิทยาลัยหรือยูธยาในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของวิชา
2. เนื้อหาวิชา
3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ
5. การวัดและประเมินผล

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสหวิทยาลัยหรือยูธยาด้านต่าง ๆ 5 ด้านคือ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการและด้านการวัดและประเมินผล

2. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังเรียนหรือเคยเรียนวิชาประวัติศาสตร์มาแล้ว และเป็นนักศึกษาในปีการศึกษา 2529 ในสหวิทยาลัยหรือยูธยาประกอบด้วยวิทยาลัยครู 5 แห่ง คือ วิทยาลัยรำไพพรรณี วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นความคิดเห็นที่แท้จริงตรงกับสภาพความเป็นจริงและ เชื่อถือได้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึงความเชื่อถือหรือความรู้สึกเฉพาะตัวที่แสดงออกต่อคำถามอย่างอิสระ ซึ่งไม่เป็นการคิดหรือถูก แต่เป็นไปในทางเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเรียนการสอน หมายถึงการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปในทิศทางที่ต้องการด้านต่าง ๆ คือ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

วิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น หมายถึง รายวิชาประวัติศาสตร์ 412 ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ.2524

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2529 ในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา ซึ่งกำลังเรียนหรือเคยเรียนวิชาประวัติศาสตร์มาแล้ว

สหวิทยาลัยศรีอยุธยา หมายถึง กลุ่มการบริหารวิทยาลัยครู 1 ใน 8 กลุ่มของกรมการฝึกหัดครู ซึ่งสหวิทยาลัยศรีอยุธยาประกอบด้วยวิทยาลัยครู 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยร่ำไพพรรณี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยลงกรณ์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยทำการศึกษหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู ระดับปริญญาตรี ทั้งหลักสูตร 2 ปี และหลักสูตร 4 ปีกับหลักสูตรปริญญาตรีทางสาขาวิชาประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิวิชาประวัติศาสตร์และการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ได้แก่ ผู้รู้ในท้องถิ่น ศิษยานุศิษย์ ครู อาจารย์และนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. การสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา จำนวน 350 คน เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะแบบสอบถาม มี 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list)
- ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ใน 5 ด้านคือ วัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการและการวัดและประเมินผล เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
- ตอนที่ 3 สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Items)

3. การทดลองใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของแบบสอบถามนำมาปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรจริง ได้แก่ นักศึกษาที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ในวิทยาลัยครู เทศศรีจำนวน 30 คน แล้วนำผลมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจนเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้

4. การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังเรียนในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา ในปีการศึกษา 2529 จำนวน 350 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการวิจัยไปแจกกลุ่มตัวอย่างประชากรและเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

6.1 แบบสอบถามแบบตรวจคำตอบนำมาหาค่าร้อยละ

6.2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่านำมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต

และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 แบบสอบถามแบบปลายเปิดนำมาหาค่าความถี่แล้วเรียงลำดับ

7. สูตรที่ใช้ในการหาค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

$$7.1 \text{ สูตร หาค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

$$7.2 \text{ สูตร หาค่ามัชฌิมเลขคณิต } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนหรือมัชฌิมเลขคณิต

f = ค่าความถี่ของคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

X = น้ำหนักของคำตอบคิดเป็น 5,4,3,2,1

$\sum fX$ = ผลรวมของน้ำหนักคะแนนคูณกับความถี่

(ประสงค์ กรรณสูต 2520 : 41)

ค่าน้ำหนักได้จากการแปลความดังนี้

5 แปลความจาก เห็นด้วยมากที่สุด

4 แปลความจาก เห็นด้วยมาก

3 แปลความจาก เห็นด้วยปานกลาง

2 แปลความจาก เห็นด้วยน้อย

1 แปลความจาก เห็นด้วยน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้คือ เกณฑ์ดังนี้

4.56 - 5.00	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุดว่าควรปฏิบัติ เช่นที่ระบุหรือควรมีลักษณะ เช่นที่ระบุ
3.56 - 4.55	หมายความว่า	เห็นด้วยมากว่าควรปฏิบัติ เช่นที่ระบุหรือควรมีลักษณะ เช่นที่ระบุ
2.56 - 3.55	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลางว่าควรปฏิบัติ เช่นที่ระบุหรือควรมีลักษณะ เช่นที่ระบุ
1.56 - 2.55	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยกว่าควรปฏิบัติ เช่นที่ระบุหรือควรมีลักษณะ เช่นที่ระบุ
1.00 - 1.55	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุดว่าควรปฏิบัติ เช่นที่ระบุหรือควรมีลักษณะ เช่นที่ระบุ

7.3 สูตร การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน

$\sum fX$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต 2520 : 51)

8. การนำเสนอข้อมูล สรุปผลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและอธิบายประกอบ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับกรมการฝึกหัดครูในการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์
ท้องถิ่น

2. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องหลักสูตรและความต้องการในการศึกษาชั้นคว่ำ
3. เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาครูในการที่จะได้แนวทางในการศึกษาชั้นคว่ำและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อออกไปเป็นครู
4. เป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยครูหรือหน่วยงานในท้องถิ่นในการศึกษาชั้นคว่ำว่าเรื่องราวของท้องถิ่นให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย